

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

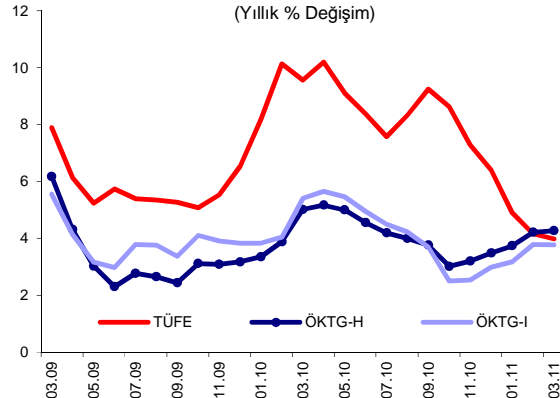
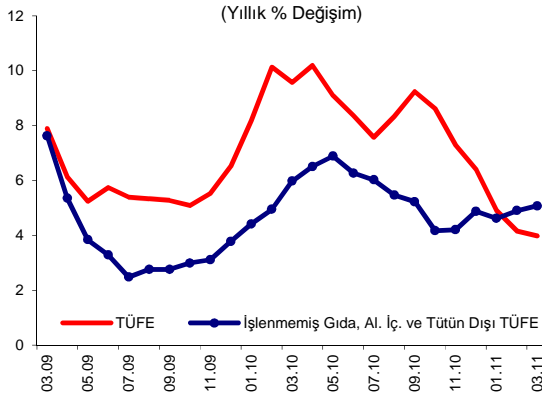
5 Nisan 2011

ÖZET...

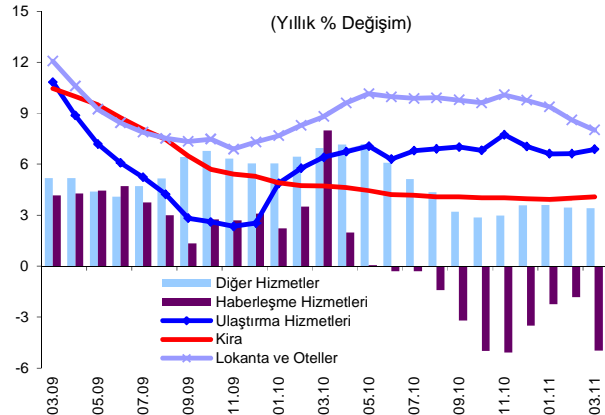
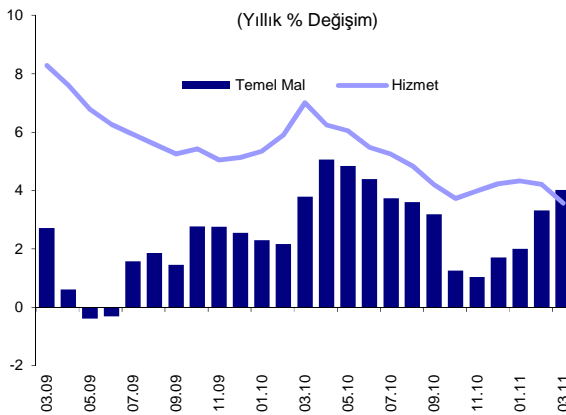
Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 0,42 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 3,99 düzeyine gerilemiştir. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de öngörüldüğü gibi, enflasyon temel mal grubunda yükselirken hizmet grubunda ılımlı bir eğilime işaret etmiştir. İthalat fiyatlarındaki artışların gecikmeli yansımaları ve baz etkisiyle kısa dönemde enflasyonun kademeli bir artış sergileyeceği tahmin edilmektedir.

..DEĞERLENDİRMELER...

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 0,42 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0,17 puan azalarak yüzde 3,99'a gerilemiştir. Bu dönemde enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksi ile bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergelerinin yıllık artış oranları bir önceki aya kıyasla önemli bir değişim göstermeyerek sırasıyla yüzde 4,27 ve yüzde 3,77 olmuştur.

Hizmet fiyatları Mart ayında yüzde 0,40 artarken grup yıllık enflasyonu 0,65 puan azalarak yüzde 3,57'ye gerilemiştir. Grup yıllık enflasyonunda gözlenen bu azalış büyük ölçüde haberleşme grubu fiyatlarının oluşturduğu baz etkisinden kaynaklanmıştır. Ancak, söz konusu etkinin Nisan-Mayıs aylarında tersine dönüp hizmet grubu yıllık enflasyonunu artıracak not edilmelidir. Diğer taraftan, gıda fiyatlarında süregelen olumlu görünümün yemek hizmetleri fiyatlarına olan etkisi bu dönem de devam etmiş ve lokanta-otel grubu yıllık enflasyonu 0,59 puan azalarak yüzde 8,01 olmuştur. Akaryakıt fiyatlarında son dönemde görülen artışların ulaştırma hizmetleri fiyatlarına yansımaları Mart ayında sınırlı da olsa sürerken, kira yıllık enflasyonu düşük düzeydeki seyrini korumuştur.

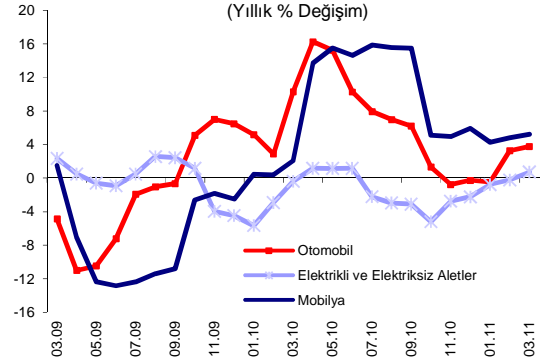
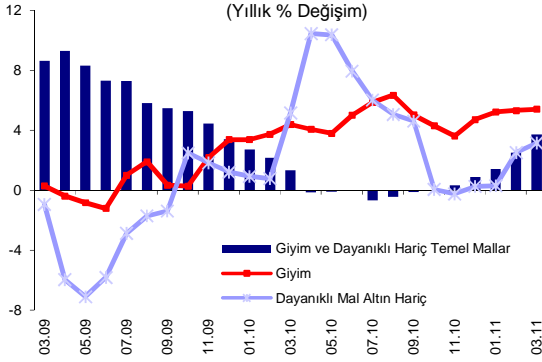
MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

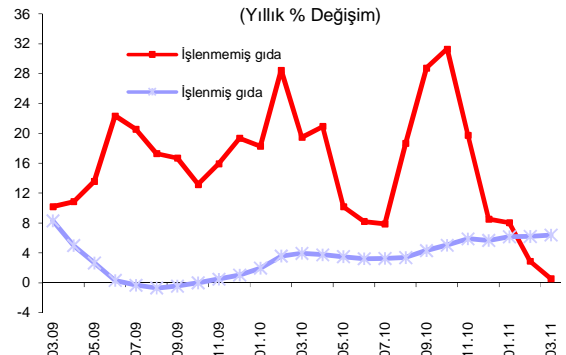
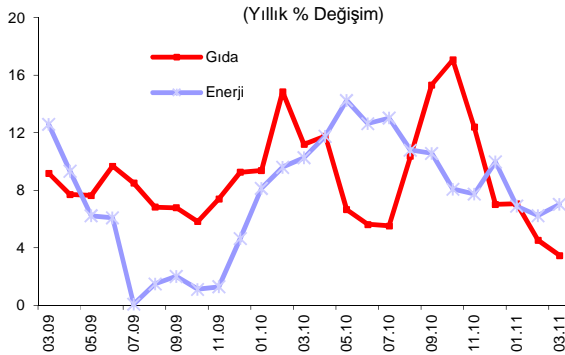
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Nisan 2011

Temel mal (gıda, enerji, alkollü içecekler, tütün ve altın dışında kalan mallar) grubu fiyatları Mart ayında yüzde 0,80 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 4,01'e yükselmiştir. Bu dönemde giyim fiyatlarının yıllık artışı sınırlı bir oranda yükselmiştir. Diğer taraftan, ithalat fiyatlarındaki artış ve Türk lirasındaki değer kaybının etkisiyle diğer temel mal grubu fiyatlarının yıllık artış oranlarındaki yükselişin daha belirgin olduğu gözlenmiştir. Nitekim, dayanıklı mal (altın hariç) grubunda yıllık enflasyon Aralık ayından bu yana 2,9 puan artarak yüzde 3,16'ya yükselirken bu dönemde, özellikle beyaz eşya fiyatlarının yıllık artışındaki hızlanma dikkat çekmektedir.

Enerji fiyatları, uluslararası petrol fiyatları ve kur gelişmelerinin yurt içi akaryakıt fiyatlarına yansımalarının devam etmesi ile Mart ayında da yükseliş eğilimini sürdürmüştür. Anılan dönemde tüp gaz ve LPG fiyatlarındaki artışların da etkisiyle grup fiyatları yüzde 1,31 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 7,02 seviyesine yükselmiştir.

Mart ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu 1,06 puan azalarak yüzde 3,47 seviyesinde gerçekleşmiştir. İşlenmemiş gıda fiyatları beyaz et ve yumurta fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlara karşın, sebze ve süt ürünleri fiyatlarındaki azalışların etkisiyle yüzde 1,32 oranında gerilemiştir. Böylelikle, grup yıllık enflasyonu yüzde 0,56 düzeyi ile son iki yıldaki en düşük seviyesine inmiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mart 2011	Mart 2010	Mart 2011	Mart 2010
TÜFE	0,42	0,58	3,99	9,56
1. Mallar	0,42	0,43	4,13	10,47
Enerji	1,31	0,56	7,02	10,26
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,41	0,62	3,47	11,21
İşlenmemiş Gıda	-1,32	0,97	0,56	19,47
Taze Meyve-Sebze	-3,94	-0,83	-0,31	11,26
Diğer İşlenmemiş Gıda	0,73	2,31	0,98	25,30
İşlenmiş Gıda	0,45	0,28	6,39	3,95
Ekmek ve Tahıllar	0,49	0,54	6,25	-0,45
Diğer İşlenmiş Gıda	0,42	0,13	6,48	6,65
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,73	0,19	3,50	10,15
Temel Mallar	0,80	0,13	4,01	3,79
Dayanıkları Mallar	1,06	0,47	5,11	5,41
Dayanıkları Mallar (Altın Hariç)	0,86	0,23	3,16	5,17
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,03	0,01	-1,49	43,03
Altın	3,76	3,74	30,93	7,64
2. Hizmetler	0,40	1,03	3,57	7,01
Kira	0,36	0,28	4,08	4,72
Lokanta ve Oteller	0,43	0,98	8,01	8,80
Ulaştırma Hizmetleri	0,54	0,30	6,87	6,41
Haberleşme Hizmetleri	0,34	3,14	-4,17	7,47
Diğer Hizmetler*	0,45	0,49	3,41	6,96
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,73	0,56	5,07	5,97
ÖKTG-H	0,57	0,52	4,27	5,01
ÖKTG-I	0,59	0,60	3,77	5,41

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

İşlenmiş gıda fiyatlarında ise artış eğilimi Mart ayında da sürmüştür. Mart ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde belirtildiği gibi, buğday ithalatında gümrük vergisinin geçici olarak kaldırılmasının ekmek ve tahıllar grubu aylık fiyat artışını kısmen sınırladığı gözlenmiştir. Buna ek olarak, süt fiyatlarındaki gerilemenin etkisi ile peynir ve süt ürünleri fiyatları bu dönemde de azalmıştır. Ancak, katı ve sıvı yağ fiyatlarında süregelen yüksek oranlı artışın da etkisiyle işlenmiş gıda yıllık enflasyonu yüzde 6,39'a yükselmiştir.

...ÜFE...

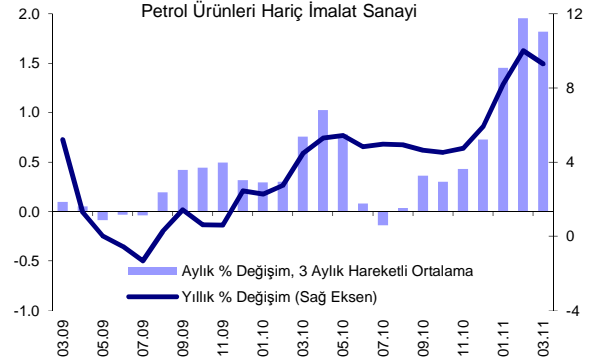
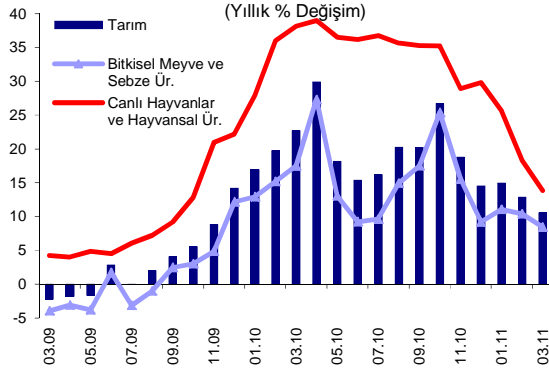
Üretici fiyatları Mart ayında yüzde 1,22 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 10,08'e gerilemiştir. Tarım fiyatları 0,68 ile sınırlı bir oranda yükselirken, grup yıllık enflasyonu 2,32 puan azalarak yüzde 10,54'e seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, canlı hayvan fiyatlarında belirgin bir değişim gözlenmezken, buğday ve pamuk fiyatlarında sınırlı da olsa gerileme (sırasıyla yüzde 1 ve yüzde 0,77) kaydedilmiştir.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

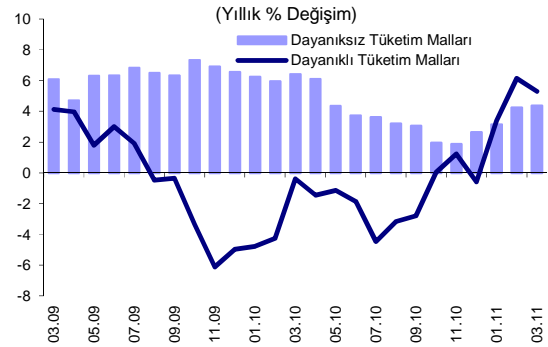
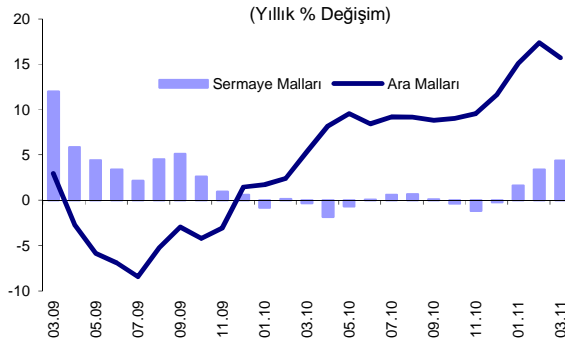
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Nisan 2011

Mart ayında, imalat sanayi fiyatları yüzde 1,48 oranında artarken, petrol hariç imalat sanayi fiyatları ise yüzde 1,10 oranında yükselmiştir. Bu gelişmede uluslararası petrol fiyatlarındaki artışların yanı sıra gıda, tekstil ve kimyasal madde imalatı fiyatlarındaki yükselişler belirleyici olmuştur.

Üretici fiyatları MİGS sınıflamasında incelendiğinde, dayanıklı tüketim malları hariç tüm alt gruplarda artış gözlenmiştir. Ara malları fiyatları temelde tekstil ürünleri imalatı fiyat artışlarına bağlı olarak artarken, sermaye malları fiyatları büyük ölçüde makine ve teçhizat ile motorlu taşıtlar imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle yükselmiştir. Bu dönemde, dayanıklı tüketim malları fiyatları mobilya imalatı fiyatlarındaki azalışla gerilemiş, dayanıksız tüketim malları fiyatları ise gıda imalatı fiyat gelişmelerine bağlı olarak artmıştır.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Nisan 2011

...TABLOLAR

Mart Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2011		2010	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,42	3,99	0,58	9,56
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	26,78	-0,41	3,47	0,62	11,21
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,90	0,03	-1,49	0,01	43,03
Giyim ve Ayakkabı	7,22	0,77	5,43	0,69	4,44
Konut	16,46	0,38	4,57	0,20	4,92
Ev Eşyası	6,93	0,94	6,11	-0,45	0,19
Sağlık	2,40	0,15	1,40	0,04	1,89
Ulaştırma	15,15	1,57	6,91	0,73	12,72
Haberleşme	4,64	0,34	-4,17	3,14	7,47
Eğlence ve Kültür	2,70	0,46	-2,19	0,69	7,16
Eğitim	2,32	0,29	4,28	0,36	6,19
Lokanta ve Oteller	5,89	0,43	8,01	0,98	8,80
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,61	1,17	7,86	0,70	6,35

Kaynak: TÜİK.

Mart Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2011		2010	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	1,22	10,08	1,94	8,58
Tarım	17,49	0,68	10,54	2,79	22,72
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	12,23	1,30	8,46	3,10	17,49
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,52	-2,26	13,83	1,58	38,12
Sanayi	82,51	1,34	9,98	1,76	5,69
Madencilik	3,10	2,62	16,35	-0,54	8,82
İmalat	70,68	1,48	10,51	1,91	7,32
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	67,56	1,10	9,30	1,75	4,48
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	61,66	1,22	7,77	0,86	3,20
Elektrik, Gaz ve Su	8,73	-0,36	3,80	1,11	-14,14

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri														
Aylık Yüzde Değişim														
	Mar.10	Nis.10	May.10	Haz.10	Tem.10	Ağu.10	Eyl.10	Eki.10	Kas.10	Ara.10	Oca.11	Şub.11	Mar.11	Yıllık
Ara Malları	3,06	1,80	0,00	-0,50	0,49	0,79	0,83	-0,22	1,14	2,80	3,39	2,67	1,61	15,74
Sermaye Malları	0,59	-0,72	-0,59	0,10	0,12	-0,18	0,04	-0,45	-0,10	0,81	1,66	2,09	1,56	4,37
Dayanıklı Tüketim Malları	0,28	-0,48	0,78	0,16	-1,64	0,49	0,13	1,23	1,20	-1,39	3,63	1,71	-0,52	5,30
Dayanısız Tüketim Malları	0,73	0,45	-0,49	-0,51	0,29	-0,27	0,74	0,17	0,13	0,72	0,61	1,62	0,84	4,35
Enerji	1,99	0,91	0,47	-0,93	0,68	2,45	-0,01	0,15	0,61	4,27	2,44	-1,04	2,25	12,82

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.